PRZESTRZEŃ HISTORII SZTUKI

SŁOWNIK UCZESTNIKA

PATRZ • NAZYWAJ • ROZUMIEJ

32 pojęcia do odkrywania sztuki, przestrzeni, obrazu, dźwięku i tradycji. Przy każdym haśle znajdziesz krótkie wyjaśnienie, przykład i miejsce na własną obserwację.

JAK KORZYSTAĆ?

1 Przeczytaj definicję.

2 Obejrzyj dzieło lub przedmiot.

3 Dopisz własny przykład.

4 Zaznacz słowa, do których chcesz wrócić.

IMIĘ / GRUPA: _____

Słownik można uzupełniać rysunkiem, notatką lub odpowiedzią ustną. Nie trzeba znać wszystkich słów od razu.

BLOK 1 • POJĘCIA 1–4

JAK PATRZEĆ NA DZIEŁO

01 Linia

Ślad lub kierunek, który prowadzi wzrok po obrazie albo wyznacza kontur.

PRZYKŁAD / PODPOWIEDŹ

Sprawdź, czy linie są poziome, pionowe lub ukośne.

Mój przykład: _____

02 Kształt

Zarys postaci, przedmiotu lub części kompozycji.

PRZYKŁAD / PODPOWIEDŹ

Nazwij dwa kształty, które możesz wskazać.

Mój przykład: _____

03 Światło

To, co ujawnia formę, kolor i szczegóły; może też budować nastrój.

PRZYKŁAD / PODPOWIEDŹ

Wskaż miejsce najbardziej rozświetlone.

Mój przykład: _____

04 Kompozycja

Sposób rozmieszczenia elementów w dziele i ich wzajemne relacje.

PRZYKŁAD / PODPOWIEDŹ

Zobacz, co jest w centrum, a co przy krawędzi.

Mój przykład: _____

ZADANIE PO BLOKU

Zaznacz dwa nowe słowa. Opowiedz partnerowi, gdzie można je zastosować.

BLOK 1 • POJĘCIA 5–8

JAK PATRZEĆ NA DZIEŁO

05 Skala

Wielkość elementu w porównaniu z człowiekiem lub innymi elementami.

PRZYKŁAD / PODPOWIEDŹ

Porównaj rozmiary detalu i całej ściany.

Mój przykład: _____

06 Materiał

Tworzywo, z którego zrobiono dzieło lub przedmiot.

PRZYKŁAD / PODPOWIEDŹ

Rozpoznaj drewno, papier, metal albo ceramikę.

Mój przykład: _____

07 Opis

Zapis tego, co można wskazać i sprawdzić podczas oglądania.

PRZYKŁAD / PODPOWIEDŹ

„Na środku widzę dwa czerwone koła”.

Mój przykład: _____

08 Interpretacja

Propozycja wyjaśnienia znaczenia dzieła poparta obserwacjami.

PRZYKŁAD / PODPOWIEDŹ

„Koła mogą kojarzyć się z ruchem, bo...”

Mój przykład: _____

ZADANIE PO BLOKU

Wybierz dzieło. Zapisz jedną obserwację i jedną interpretację. Co je odróżnia?

_____

BLOK 2 • POJĘCIA 1–4

SZTUKA I PRZESTRZEŃ

01 Architektura

Sztuka i praktyka projektowania oraz tworzenia budynków i przestrzeni.

PRZYKŁAD / PODPOWIEDŹ

Przyjrzyj się wejściu, oknom i proporcjom.

Mój przykład: _____

02 Funkcja

Zadanie, które budynek, przedmiot albo dzieło pełni dla użytkowników.

PRZYKŁAD / PODPOWIEDŹ

Czy budynek służy odpoczynkowi czy pracy?

Mój przykład: _____

03 Forma

Wygląd i układ elementów: bryła, kształt, proporcje, faktura.

PRZYKŁAD / PODPOWIEDŹ

Opisz budynek bez zgadywania jego historii.

Mój przykład: _____

04 Kontekst

Okoliczności i otoczenie pomagające zrozumieć obiekt.

PRZYKŁAD / PODPOWIEDŹ

Sprawdź, co znajduje się wokół budynku.

Mój przykład: _____

ZADANIE PO BLOKU

Zaznacz dwa nowe słowa. Opowiedz partnerowi, gdzie można je zastosować.

BLOK 2 • POJĘCIA 5–8

SZTUKA I PRZESTRZEŃ

05 Uzdrowisko

Miejscowość lub obszar związany z leczeniem i wypoczynkiem.

PRZYKŁAD / PODPOWIEDŹ

Zastanów się, dlaczego ważne są parki i spacery.

Mój przykład: _____

06 Modernizacja

Zmiana lub unowocześnienie obiektu, przestrzeni albo wyposażenia.

PRZYKŁAD / PODPOWIEDŹ

Porównaj dawne i współczesne fotografie.

Mój przykład: _____

07 Detal architektoniczny

Niewielki element budynku o funkcji użytkowej lub dekoracyjnej.

PRZYKŁAD / PODPOWIEDŹ

Zwróć uwagę na obramowanie okna albo balustradę.

Mój przykład: _____

08 Przestrzeń publiczna

Miejsce dostępne do wspólnego użytkowania, np. plac lub ulica.

PRZYKŁAD / PODPOWIEDŹ

Zobacz, jak różne osoby korzystają z placu.

Mój przykład: _____

ZADANIE PO BLOKU

Wybierz budynek. Opisz jego formę i zaproponuj, jaką funkcję pełni. Jak możesz to sprawdzić?

_____

BLOK 3 • POJĘCIA 1–4

JĘZYKI MEDIÓW

01 Medium

Sposób lub narzędzie tworzenia i przekazywania dzieła.

PRZYKŁAD / PODPOWIEDŹ

Film, fotografia i rzeźba to różne media.

Mój przykład: _____

02 Kadr

Fragment rzeczywistości wybrany do obrazu lub nagrania.

PRZYKŁAD / PODPOWIEDŹ

Zobacz, co fotograf pozostawił poza kadrem.

Mój przykład: _____

03 Montaż

Łączenie ujęć, dźwięków lub elementów w określonej kolejności.

PRZYKŁAD / PODPOWIEDŹ

Zmień kolejność trzech zdjęć i porównaj sens.

Mój przykład: _____

04 Obraz ruchomy

Obraz, w którym kolejne kadry budują wrażenie ruchu.

PRZYKŁAD / PODPOWIEDŹ

Przyjrzyj się krótkiej sekwencji filmu.

Mój przykład: _____

ZADANIE PO BLOKU

Zaznacz dwa nowe słowa. Opowiedz partnerowi, gdzie można je zastosować.

BLOK 3 • POJĘCIA 5–8

JĘZYKI MEDIÓW

05 Performans

Działanie artystyczne odbywające się w czasie, często z udziałem ciała i widza.

PRZYKŁAD / PODPOWIEDŹ

Zastanów się, jak zmienia się sens gestu.

Mój przykład: _____

06 Gest

Ruch ciała mogący przekazywać emocję lub znaczenie.

PRZYKŁAD / PODPOWIEDŹ

Porównaj gest powitania i pożegnania.

Mój przykład: _____

07 Instalacja

Dzieło złożone z elementów rozmieszczonych w danej przestrzeni.

PRZYKŁAD / PODPOWIEDŹ

Sprawdź, czy trzeba przejść wokół pracy.

Mój przykład: _____

08 Pejzaż dźwiękowy

Zespół dźwięków obecnych w wybranym miejscu.

PRZYKŁAD / PODPOWIEDŹ

Wypisz trzy dźwięki słyszane na spacerze.

Mój przykład: _____

ZADANIE PO BLOKU

Przedstaw tę samą sytuację w dwóch mediach. Co zmienia się w odbiorze?

_____

BLOK 4 • POJĘCIA 1–4

ROZMOWA Z TRADYCJĄ

01 Tradycja

Przekazywane i zmieniające się z pokolenia na pokolenie praktyki i idee.

PRZYKŁAD / PODPOWIEDŹ

Zapytaj, skąd pochodzi znany Ci zwyczaj.

Mój przykład: _____

02 Dziedzictwo

To, co odziedziczyliśmy z przeszłości i uznajemy za ważne.

PRZYKŁAD / PODPOWIEDŹ

Może to być miejsce, opowieść lub umiejętność.

Mój przykład: _____

03 Kanon

Zbiór dzieł lub wzorów uznawanych w danym czasie za szczególnie ważne.

PRZYKŁAD / PODPOWIEDŹ

Pomyśl, kto decyduje, co trafia do muzeum.

Mój przykład: _____

04 Awangarda

Postawy artystyczne szukające nowych sposobów wyrażania idei.

PRZYKŁAD / PODPOWIEDŹ

Porównaj dzieło tradycyjne i eksperymentalne.

Mój przykład: _____

ZADANIE PO BLOKU

Zaznacz dwa nowe słowa. Opowiedz partnerowi, gdzie można je zastosować.

BLOK 4 • POJĘCIA 5–8

ROZMOWA Z TRADYCJĄ

05 Reinterpretacja

Nowe odczytanie lub twórcze przekształcenie istniejącego motywu.

PRZYKŁAD / PODPOWIEDŹ

Wykorzystaj dawny wzór we współczesnej pracy.

Mój przykład: _____

06 Źródło

Materiał, z którego czerpiemy informacje o dziele i jego historii.

PRZYKŁAD / PODPOWIEDŹ

Może nim być fotografia, list albo relacja.

Mój przykład: _____

07 Kurator / kuratorka

Osoba wybierająca i zestawiająca prace oraz budująca opowieść wystawy.

PRZYKŁAD / PODPOWIEDŹ

Zaplanuj kolejność trzech prac i uzasadnij ją.

Mój przykład: _____

08 Podpis ekspozycyjny

Krótka informacja towarzysząca obiektowi na wystawie.

PRZYKŁAD / PODPOWIEDŹ

Dodaj tytuł, autora, datę i materiał, jeśli są znane.

Mój przykład: _____

ZADANIE PO BLOKU

Wybierz tradycyjny motyw. Zmień go w nową pracę i napisz, co zachowujesz, a co zmieniasz.

PRACOWNIA SŁÓW

MÓJ MAŁY SŁOWNIK

Wybierz 3–5 pojęć, które są dla Ciebie najważniejsze. Napisz, jak je rozumiesz, i dopisz przykład z własnej pracy, spaceru albo oglądanego dzieła.

01 **SŁOWO:** _____

MOJA DEFINICJA / PRZYKŁAD:

_____

02 **SŁOWO:** _____

MOJA DEFINICJA / PRZYKŁAD:

_____

03 **SŁOWO:** _____

MOJA DEFINICJA / PRZYKŁAD:

_____

04 **SŁOWO:** _____

MOJA DEFINICJA / PRZYKŁAD:

_____

05 **SŁOWO:** _____

MOJA DEFINICJA / PRZYKŁAD:

_____

Porównaj swoje definicje z innymi. Czy różne przykłady mogą objaśniać to samo pojęcie?